

معاون فرهنگی دانشگاه آزاد اسلامی مطرح کرد؛

لزوم تشکیل هیأت اندیشه‌ورز متشکل از نخبگان فرهنگی / جنگ احزاب فرهنگی در کشور

معاون فرهنگی دانشجویی دانشگاه آزاد اسلامی گفت: با توجه به فرا دستگامی بودن فرهنگ، پیشنهاد می‌شود هیأتی اندیشه‌ورز از نخبگان فرهنگی کشور تشکیل شود و در یک فرجه زمانی معین به مطالعه و بحث و بررسی در خصوص سیستم‌ها و نظام‌های موجود فرهنگی کشور و باز تعریف و سازماندهی مجدد آن به تناسب نیازها و مقتضیات امروز کشور همت گمارد

به گزارش گروه دانشگاه ایسکانیوز حسینیه امام‌خمینی(ره) امسال نیز به رسم هر سال در ماه مبارک رمضان میزبان استادان و اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها بودند و عصر روز گذشته مقام معظم رهبری سخنان نمایندگان اساتید را شنیده و به آنها توصیه‌هایی فرمودند.

حجت‌الاسلام ابراهیم کلانتری معاون فرهنگی دانشجویی دانشگاه آزاد اسلامی نیز از جمله نفراتی بود که در محضر رهبر معظم انقلاب سخن گفت.

متن سخنان کلانتری به شرح زیر است:

فرهنگ و مسائل پیچیده و گوناگون پیرامون آن همواره از موضوعات و مسایل بسیار مهم و حیاتی میهن اسلامی بوده و هست.

قوام یک کشور به فرهنگ است. ملیت یک ملت به فرهنگ آن ملت است(مقام معظم رهبری ۱۳۷۵/۹/۲۰). فرهنگ مایه اصلی هویت ملت هاست. فرهنگ یک ملت است که می‌تواند آن ملت را پیشرفته، عزیز، توانا، عالم، فناور، نوآور و دارای آبروی جهانی کند(مقام معظم رهبری، ۱۳۸۳/۲/۲۸).

حقیقت آن است که باورهای بنیادین، عادات و سنتها، خلیات، اقتصاد و کسب و کار، تحصیل و علم، تربیت و تهذیب، سبک زندگی، حکومت و زمامداری، تمدن و هر آنچه هویت اصیل یک ملت را رقم می‌زند، همگی در مقوله فرهنگ جای می‌گیرند و البته در محیط و هوای فرهنگ به قوام و استواری می‌رسند.

از آنجا که انقلاب شکوهمند اسلامی و همه‌داری معنوی و منبع قدرت و اقتدار و سربلندی ملت ما برآمده از فرهنگ و ارزش‌های اصیل

اسلامی و سنتها و آداب گرانبار ملی است، بدون شک همین فرهنگ و ارزش های والا مورد هجمه بی امان دشمنان قسم خورده این مرز و بوم قرار می گیرد. اینگونه است که در فضای به ظاهر آرام زندگی و جامعه ما جنگی تمام عیار در جریان است، جنگ فرهنگ ها، جنگ باورها، جنگ ارزش ها. این جنگ چنان گسترده است که می توان نام جنگ احزاب فرهنگی را بر آن نهاد. از همین جاست که دغدغه فرهنگ برای دلسوزان، مومنان واقعی به اسلام ناب و انقلاب اسلامی و همه آنانی که به ایران عزیز عشق می ورزند به یک دغدغه اصلی تبدیل می شود؛ دغدغه فرهنگ، که به تعبیر دقیق و رسای حضرتعالی: از دغدغه هایی است که آدمی به خاطر آن، گاهی ممکن است نصف شب هم از خواب بیدار شود و به درگاه پروردگار تضرع کند (۱۳۷۳/۴/۲۲).

اکنون در این مجال کوتاه، به عنوان یک سرباز کوچک که همه عمر کاری اش را در نقطه حساس و تأثیرگذاری از نظام فرهنگی کشور، یعنی دانشگاه سپری نموده است به اختصار، مطالبی را در چهاربخش عرضه می دارد.

داشته ها و سرمایه های عظیم فرهنگی

کشور ما همانگونه که به لحاظ منابع خدادادی، وسعت سرزمینی، موقعیت ویژه جغرافیایی، ضریب هوشی برتر شهروندان، در رتبه های بالای جهان قرار دارد، به لحاظ داشته ها و سرمایه های بالقوه و بالفعل عظیم فرهنگی نیز در رتبه های برتر جهان است. توجه به فهرست ذیل این حقیقت را نشان می دهد:

۱- زیرساخت های بی بدیل فرهنگی، از قبیل اعتقاد به اسلام ناب، قرآن کریم و مکتب نورانی اهل بیت(ع) و سهم عظیم در اعتلای فرهنگ و تمدن اسلامی ایرانی و سابقه درخشان در استعمار ستیزی و حق طلبی، ادبیات غنی فارسی و استوانه های علمی، ادبی، فلسفی، عرفانی و فقهی که تاریخ ما را گرانبار و مورد رشک جهانیان کرده است.

۲- امکانات و ابزارهای وسیع برای کار فرهنگی، اعم از سخت افزاری و نرم افزاری. شبکه گسترده دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی با هزاران استاد اندیشمند و متخصص دلسوز، شبکه مساجد و مراکز دینی و زیارتی، شبکه حوزه های علمیه به ویژه حوزه علمیه قم، مدارس و مراکز هنری، فرهنگی، صدا و سیما، هیأت های مذهبی و هزاران اثر مکتوب و نرم افزار که دستمایه اصلی کار فرهنگی است.

۳- وجود مخاطبان جوان، پاک، بی تعلق، آرمان گرا و حقیقت طلب؛ میلیون ها دانشجو، دانش آموز، طلبه و جوانان شاغل در بخش های مختلف، تشکل ها و گروه های خودجوش و مسئولیت شناس و آتش به اختیار در نقطه نقطه میهن اسلامی.

۴- میدان باز و مشوق های گوناگون کار فرهنگی اصیل، به برکت استقرار و حاکمیت نظام مقدس جمهوری اسلامی.

۵- سرمایه عظیم انقلاب اسلامی به عنوان بزرگترین انقلاب مردمی جهان با صبغه اصیل فرهنگی و با طرح گفتمان مبتنی بر آموزه های الهی و اصل کرامت انسان، معنویت، آزادی و فطرت در جهان سرخورده از گفتمان های مادی و غیر منطبق بر هویت وجودی انسان.

۶- اسناد بالادستی و مجموعه های سیاستی، راهبردی و برنامه ای فرهنگی که حقیقتاً با ضریب کارشناسی دقیق تدوین، تصویب و ابلاغ شده است. در این خصوص نقش شورای عالی انقلاب فرهنگی به عنوان قرارگاه و اتاق فرمان فرهنگی کشور و کمیته ها و شوراهای اقماری آن بسیار برجسته و قابل ستایش است.

۷- مجموعه گرانسنگ و بی بدیل هدایت ها، رهنمودهای مشفقانه و هشدارهای دلسوزانه حضرت امام راحل (قدس سره) و رهبر فرزانه انقلاب اسلامی (دامت برکاته) در حوزه فرهنگ، اهمیت و ابعاد گوناگون آن و شیوه های کار فرهنگی تأثیرگذار.

آنچه گفته شد فقط رئوس داشته ها و سرمایه های عظیم فرهنگی کشور بود که می توان در ذیل هر کدام از آنها فهرست بلندی از مصادیق و داشته های مرتبط را به شماره آورد. دقت در این داشته ها تردیدی باقی نمی گذارد که ایران اسلامی به لحاظ سرمایه های فرهنگی در رتبه های برتر جهان قرار دارد.

ملاحظات و مخاطرات در حوزه فرهنگ

بی گمان همان سرمایه های عظیم فرهنگی، آنگاه که توسط مدیران با انگیزه و کارآشنا و عناصر دلسوز و زمانشناس، به درستی شناخته شده و مورد بهره برداری قرار گرفته اند، آثار ارزشمند فرهنگی آن به زیبایی نمایان شده است. قرار گرفتن در رتبه های برتر جهانی در حوزه تولید علم، کسب رتبه های بالا در حوزه سلامت، رکورد داری در حوزه علوم نوین، حرکت به سمت تلاش و سخت کوشی در حوزه اقتصاد؛ تعاون بر خیر و نیکی؛ ارتقا و فراگیر شدن حس همدردی و ارزش کمک به هم نوعان؛ فرهنگ دفاع مقدس، سنت های معنوی اعتکاف، پیاده روی اربعین، راهیان نور، اردوهای جهادی، فرهنگ زیارت، احیای شب های قدر، توجه ویژه به بنیاد خانواده، فرهنگ ارزش گذاری به علم، توسعه سواد آموزی و ریشه کن کردن بی سوادی و عناصر دیگری از فرهنگ که هر کدام در جای خود بسیار با ارزش است.

در یک جمله باید بگوییم با اینکه مخاطبان امروز ما در معرض انواع امواج مخرب فرهنگی قرار دارند اما هرچا و هرزمان که سرمایه های اصلی و ظرفیت های بی بدیل خداوندی به درستی مورد توجه و استفاده قرار گرفته اند، پاسخ ها بیش از حد انتظار، مثبت بوده است.

با وجود همه دستاوردها، اما پاره ای از معضلات و ناهنجاری های فرهنگی بسیار نگران کننده است. بی توجهی به کتاب و مطالعه، بی توجهی به ارزش وقت، عدم اهتمام لازم به اخلاق و انضباط اجتماعی، سهل انگاری نسبت به امر تربیت، قانون گریزی، بی مبالاتی به ارزش والای عفاف و حجاب، مدگرایی، اسراف و هدر دادن منابع خدا دادی، غوطه ور شدن بی هدف در فضای مجازی، اعتیاد، مصرف زدگی، اشرافی گری، تجمل گرایی، معماری و سبک زندگی غیر منطبق بر سنت ها و ارزش های اسلامی و ایرانی.

معضلاتی از این دست که بعضاً ریشه در گذشته تاریخی این مرز و بوم دارد، اگر با هجمه های سهمگین امروز دشمنان به باورهای بنیادین و ارزشهای ناب اسلامی و آداب و سنن ایرانی، یکجا مورد ملاحظه قرار گیرند، عمق و ابعاد خطیر هر کدام از آنها به خوبی نمایان می گردد.

علل و عوامل معضلات و ناهنجاری های فرهنگی

جستجوی علل و عوامل معضلات و ناهنجاری ها در عرصه پر اهمیت فرهنگ، پژوهش های متعدد و مجالی وسیع می طلبد؛ اما آنچه بر اساس تجربه و به اختصار می توان بر شمرد بقرار ذیل است:

۱- سطحی نگری و انفعال مزمن در مسئولان و دستگاه های مرتبط، نسبت به فرهنگ و ابعاد آن و در نتیجه به حاشیه رفتن وحتى فراموش شدن معرفت افزایی هایی بنیادین و زیر ساختی در حوزه فرهنگ.

۲- موازی کاری به دلیل وجود دستگاه های موازی در بخش هایی از مسئولیت ها و نظام فرهنگی.

۳- حلقه های مفقوده سازمانی در اتصال بین مراکز و شوراهای عالی سیاست گذار و کارگزاران و مجریان فرهنگی.

۴- عدم تناسب نظام ها و سیستم های فرهنگی موجود با نیازها و مقتضیات جدید فرهنگی.

۵- ستادسازی های عریض و طویل و غفلت مزمن از مخاطبان اصلی در حوزه فرهنگ و در نتیجه ایجاد شکاف بین متولیان و عاملان فرهنگ از یکسو و مخاطبان فرهنگ از سوی دیگر.

۶- عدم اهتمام لازم نسبت به فضای مجازی که امروز به بخش وسیعی از زندگی آدمیان تبدیل شده است و در نتیجه عدم ایجاد سازوکارهای لازم برای مدیریت صحیح و استفاده بهینه از آن.

۷- عهده داری پاره ای از مسئولیت های فرهنگی توسط مدیران ناآشنا با مدیریت فرهنگی، یا غیر معتقد به اهمیت فرهنگ و یا غیر ملتزم به ارزش های دینی، انقلابی و ملی و یا بیگانه با مدیریت جهادی و در نتیجه به حاشیه رفتن جریان فرهنگی مومن و انقلابی.

۸- ناهمخوانی و احیانا تضاد بین گفتار و رفتار و یا بین گفتار و رفتار رسمی و غیررسمی برخی از مدیران و مسئولان کشور و در نتیجه ایجاد تزلزل و تردید در بخشی از مردم نسبت به ارزش های فرهنگی.

۹- نهادینه سازی و تجویز عملی زیست دوگانه و متضاد روی صحنه و پشت صحنه برخی از بازیگران در پاره ای از برنامه های رسانه ملی و در نتیجه ترویج اباحی گری و سست کردن باورهای جمعی از بینندگان نسبت به ارزش ها و باورهای اسلامی.

۱۰- نوسانات و سو مدیریت های اقتصادی و تحمیل بار سنگین منفی بر حوزه فرهنگ.

پیشنهادات و راهکارها برای مقابله با معضلات و ناهنجاری فرهنگی

اکنون که انقلاب شکوهمند اسلامی با سربلندی گام دوم خود را استوار می‌سازد، هویت اصیل فرهنگی انقلاب اسلامی می‌طلبد که بار دیگر فرهنگ و ابعاد گوناگون آن در مرکز توجه، اهتمام و اندیشه همه بخش‌ها و مسئولان دلسوز قرار گیرد. به همین منظور پیشنهادات و راهکارهای ذیل ارائه می‌گردد:

۱- ادغام دستگاه‌های فرهنگی موازی یا همسو به منظور کاستن از حجم ساختارهای اداری زاید و افزودن بر قدرت و ضریب تاثیرگذاری در میدان اصلی عمل فرهنگی.

۲- اهتمام ویژه نسبت به فضای مجازی و ایجاد سازوکارهای لازم رسمی به منظور مدیریت صحیح و استفاده مطلوب از آن.

۳- ایجاد یک حلقه سازمانی واسط بین شورای عالی انقلاب فرهنگی و همچنین شورای عالی فضای مجازی از یک سو و دستگاه‌های متولی اجرا از سوی دیگر، به منظور پیگیری و عملیاتی کردن مصوبات و اسناد بالادستی، نظارت بر اجرا، ارزیابی مستمر و سپس اقدام قانونی تشویقی و یا تنبیهی (چنین سازمانی باید از اختیارات لازم قانونی برخوردار باشد).

۴- اهمیت ویژه به آموزش و پرورش، به منظور تربیت، بکارگیری، تکریم و تقویت معلمان و مربیان دلسوز، اهتمام به امر تربیت و عملیاتی کردن سند تحول (کار اصلی را باید از آموزش و پرورش آغاز کرد).

۵- جلوگیری از ستادسازی‌ها و ساختمان‌سازی‌های عریض و طویل با نام و نشان‌های فرهنگی که خود به موانعی برای برقراری ارتباط با مخاطبان اصلی و حضور میدانی در عرصه‌های اصلی فرهنگی تبدیل می‌شوند.

۶- نظارت بیشتر و دقیق‌تر بر صدا و سیما بویژه در بخش فیلم، سریال، شخصیت‌سازی و تبلیغات، بر اساس شاخص‌های برخاسته از ارزش‌های اصیل اسلامی و ملی.

۷- حمایت بی‌دریغ از گروه‌های خودجوش و آتش به اختیار فرهنگی که از سر مسئولیت و بدون هر چشم‌داشتی در نقطه نقطه کشور به تلاش و فعالیت خالصانه فرهنگی مشغولند.

۸- جهت‌گیری سیاست‌ها و تلاش‌ها و سرمایه‌گذاری‌های فرهنگی به سمت زیرساخت‌های معرفتی، تعمیق و ارتقا آگاهی‌ها و باورهای دینی و انقلابی نسل جوان به هدف مصون‌سازی سرمایه اصلی انسانی کشور در مقابل هجوم‌های بی‌امان دشمنان.

۹- اهتمام ملی و اقدام جهادی برای به سامان رساندن نوسانات و معضلات متعدد در حوزه اقتصاد به منظور کاستن از تحمیل بار سنگین منفی بر حوزه فرهنگ. پیامبر گرامی اسلام می‌فرماید:

اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي الْخُبْزِ وَلَا تَفْرِقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُ فَلَوْلَا الْخُبْزُ مَا صُمْنَا وَ لَا صَلَّيْنَا وَ لَا أَدَيْنَا فَرَأَيْتُمْ رَبَّنَا (بحار الانور، ج ۶۳، ص ۲۷۰)

۱۰- با توجه به فرا دستگاهی بودن فرهنگ، پیشنهاد می شود به دستور حضرتعالی هیاتی اندیشه ورز از نخبگان فرهنگی کشور تشکیل شود و در یک فرجه زمانی معین به مطالعه و بحث و بررسی در خصوص سیستم ها و نظام های موجود فرهنگی کشور و باز تعریف و سازماندهی مجدد آن به تناسب نیازها و مقتضیات امروز کشور همت گمارد.

۱۱- انتظار به حق نخبگان و تلاشگران عرصه فرهنگ از قرارگاه فرهنگی کشور، حضور موثر در تحولات فرهنگی جامعه، زمان شناسی، دیده بانی، دخالت و اقدام به موقع و به وحدت رساندن همه نیروها و امکانات در مقابله با جنگ فرهنگی است؛ اما با تاسف باید گفت که چنین انتظاری نه فقط برآورده نگردیده که بعضاً خلاف آن نیز دیده شده است. ترمیم اعضا و تزریق نخبگان فرهنگی جوان و فارغ البال در شورای عالی انقلاب فرهنگی و اصلاح ساختار مدیریتی آن مورد پیشنهاد است.

در پایان بر خود فرض می دانم در این محضر گرامی عرض کنم: رهبر عزیز! حضرتعالی در باب اهمیت فرهنگ و ابعاد گوناگون آن حجت را بر همه دلسوزان، نخبگان و متولیان تمام کرده اید؛ همانگونه که در باب اقتصاد، در باب علم، در باب دشمن شناسی و ابواب دیگر: رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَ مُنذِرِينَ لِيَأْتِيَ النَّاسُ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ اَمَّا فِي هَذِهِ نَسِيتُ اِنَّ فِيكُمْ لَشَرًا مَّا عَلَّمَكُم بِلَا إِلَهِ اِلَّا اللَّهُ فَذُكِّرُوا بِالْحَقِّ وَ لَا يَسْتَكْبِرُونَ

جهادگران عرصه فرهنگ نیز در این راه و مسئولیت خطیر موفق گردند و در پیشگاه خداوند سربلند شوند.

انتهای پیام /